

ĐẶC ĐIỂM CỦA NHÂN VẬT THẨM TỬ PHAN ĐĂNG BÁCH TRONG TIỂU THUYẾT *CÂU LẠC BỘ SỐ 7* CỦA DI LI

Nguyễn Thị Hiền

Trường Tiểu học và THCS Phạm Hồng Thái, Gia Lai

Email: nguyenhienakdo89@gmail.com

Ngày nhận bài: 4/10/2024; ngày hoàn thành phản biện: 6/10/2024; ngày duyệt đăng: 20/3/2025

TÓM TẮT

Bài viết đã làm rõ đặc trưng của nhân vật thẩm tỬ trong tiểu thuyết trình thám *Câu lạc bộ số 7* của Di Li. Có thể nói tác giả đã thổi hồn vào nhân vật Phan Đăng Bách với một phẩm chất trí tuệ siêu việt luôn kết hợp với khả năng phân tích, lý giải các tình huống rắc rối của vụ án để phơi bày bộ mặt thật của hung thủ. Qua những câu chuyện về hành trình phá án của thẩm tỬ Bách, người đọc được giải trí và nhận thức rõ hơn về các giá trị đạo đức và ý nghĩa của công lý trong xã hội. Bằng cách tập trung vào các yếu tố nghệ thuật xây dựng nhân vật thẩm tỬ Phan Đăng Bách, bài viết cũng chỉ ra những đóng góp của Di Li trong việc xây dựng một tác phẩm trình thám kinh dị có giá trị nghệ thuật cao, đồng thời khẳng định vị trí của tác giả trong văn học trình thám Việt Nam đương đại.

Từ khóa: Truyện trình thám kinh dị, thẩm tỬ, thủ phạm, Phan Đăng Bách.

1. MỞ ĐẦU

Một nhân vật được xây dựng tốt sẽ giúp người đọc dễ dàng đồng cảm, hiểu được tâm lý và động cơ hành động của nhân vật. Theo Trần Đình Sử, "*việc tạo dựng các mối quan hệ phức tạp giữa các nhân vật giúp khai thác được chiều sâu tâm lý và các xung đột nội tại của từng nhân vật, từ đó làm nổi bật những xung đột chính trong tác phẩm*" [8, tr.56]. Nhân vật, qua đó, không chỉ trở thành những người tham gia vào câu chuyện mà còn đóng vai trò là các biểu tượng cho những giá trị và thông điệp mà tác giả muốn truyền tải.

Trong tiểu thuyết *Câu lạc bộ số 7*, thiếu tá Phan Đăng Bách là nhân vật trung tâm, đóng vai trò then chốt trong việc khám phá và giải quyết các vụ án mạng phức tạp. Di Li đã xây dựng nhân vật này vừa là một người điều tra sắc bén vừa là một con người với nhiều chiều sâu tâm lý và mâu thuẫn nội tâm. Qua hành trình phá án của

anh, tác giả đã làm nổi bật sự thông minh, lý trí, khai thác những khía cạnh con người đầy phức tạp bí ẩn của con người.

Tiếp nối những câu chuyện điều tra của cảnh sát hình sự Phan Đăng Bách – sự trở lại đầy ấn tượng với những hành động, cách phá án táo bạo là hành trình gian khổ để đưa sự thật ra ánh sáng. Thiếu tá Bách được khắc họa một cách tỉ mỉ và đầy sống động xuyên suốt trong việc điều tra vụ án góp phần quan trọng trong việc giải quyết các vụ án phức tạp và bí ẩn, là người luôn luôn tinh nhạy để phát hiện những dấu vết chứng cứ dù rất nhỏ, suy luận vấn đề, tìm ra mấu chốt và đích thân phá án.

2. NỘI DUNG

2.1. Nhân vật Phan Đăng Bách là người có khả năng quan sát tinh tế, suy luận sắc sảo và tư duy logic

Là nhân vật chính, Thiếu tá Phan Đăng Bách đóng vai trò là người dẫn dắt toàn bộ quá trình điều tra và giải quyết vụ án. Di Li đã xây dựng nhân vật này với những kỹ năng điều tra sắc bén, khả năng phân tích và suy luận logic chặt chẽ, đồng thời luôn biết cách giữ bình tĩnh trong những tình huống phức tạp. Đằng sau những cái chết được nguy trang khéo léo dưới hình thức những vụ tai nạn, cướp của giết người hay đánh ghen, là cả một âm mưu man rợ của nhóm người thuộc thể vô tính nhằm tạo ra một mẫu người hoàn hảo: “linh hồn trinh nữ được ghép lại từ những xác chết” [8, tr. 448]. Nhân vật thám tử Phan Đăng Bách được khắc họa một cách tỉ mỉ và đầy sống động xuyên suốt trong việc điều tra vụ án. Anh không chỉ đơn thuần là một cảnh sát hình sự, mà còn là nhân vật trung tâm, mang nhiều màu sắc và chiều sâu, góp phần quan trọng trong việc giải quyết các vụ án phức tạp và bí ẩn, là người luôn luôn tinh nhạy để phát hiện những dấu vết chứng cứ dù rất nhỏ, suy luận vấn đề, tìm ra mấu chốt và đích thân phá án. Với vị trí là một cảnh sát hình sự, anh luôn dựa vào những bằng chứng hiện trường, đồng thời đặt mình vào vị trí của tội phạm để suy nghĩ và hành động. Điều này giúp anh nắm bắt được những chi tiết mà người khác có thể bỏ qua, từ đó đưa ra những phán đoán chính xác và kịp thời.

Trong *Câu lạc bộ số 7*, Bách thể hiện rõ khả năng này, khi anh nhanh chóng phát hiện ra những điểm bất thường trong các vụ án tưởng chừng như là tai nạn ngẫu nhiên. Sự sắc bén trong suy luận và khả năng tư duy logic đã giúp Bách lần ra những manh mối quan trọng, mở ra những hướng điều tra mới mẻ và hiệu quả. Di Li đã tạo nên một nhân vật thám tử với sự thông minh và quyết đoán, nhưng không thiếu những yếu tố cảm tính, trực giác. Trực giác của Bách nhiều lần đã giúp anh nhận ra những điều mà lý trí không thể giải thích được. Khi các đồng nghiệp của anh nghi ngờ Vũ Phương Đăng là thủ phạm, Bách luôn có linh cảm rằng Đăng không phải là kẻ giết người.

Sự rách bảo của trực giác kết hợp với khả năng quan sát nhạy bén đã giúp Bách phát hiện ra những dấu hiệu quan trọng tại hiện trường, như những ký tự máu mà Linh Đan cố tình để lại trước khi chết: “Anh vừa nhìn thấy thứ gì đó rất kì lạ dưới ánh sáng tím ngắt của những bóng đèn chuyên dụng. Đôi mắt Bách quét như rada và đầu anh cúi xuống thấp hơn xuống mặt sàn, hầu như quỳ sát cái xác. Bách nhìn thấy những vết máu ngoằn ngoèo kỳ lạ, hầu như giống mấy kí tự, chính xác hơn là các chữ cái nguệch ngoạc” [8, tr. 211]; “Liệu có phải cô ấy cố gắng viết một điều gì đó không?” [8, tr. 448]. Chính những ký tự bằng máu mà Linh Đan để lại đã khiến Bách không ngừng suy nghĩ và day dứt: “Bách chợt thấy thái dương co giật, đầu anh nhức nhối như có sinh vật đang hoành hành trong vỏ não. Liên tục những ngày và đêm không nghỉ ngơi đã làm anh kiệt sức” [8, tr. 215]. Anh quyết tâm tìm ra manh mối bằng cách “chép lại những ký tự ra một tờ giấy trắng rồi lần lượt ghép tất cả các chữ cái trong bảng chữ vào trước chữ AT” [8, tr. 216]. Nhờ vào khả năng suy luận tài ba và phân tích khoa học, thiếu tá Bách đã giải mã được những ký tự đó, nhận ra rằng chúng tạo thành chữ “Mặt Quỷ”. Hoặc có thể là những bản khoản khi tìm hiểu ý nghĩa của chữ “Mắt Xanh” trong những thông điệp của Dugar. Đặc biệt, Bách phát hiện ra rằng mỗi nạn nhân đều bị lấy mất một bộ phận trên cơ thể, một chi tiết vô cùng quan trọng để lần ra manh mối và động cơ gây án.

2.2. Nhân vật có lòng yêu nghề và sự kiên định

Tiểu thuyết trinh thám vốn dĩ là công trình của lí tính, là cuộc điều tra về sự thật, nhưng cái sự thật đó không cư trú ở ngoài – văn bản, phó mặc cho độc giả và cho những kiến giải của họ. Trong một cuốn tiểu thuyết trinh thám, không hề có một “khoảng trống”, một sự bí ẩn nào, trừ cái biết ai đã giết người. Theo lẽ tự nhiên, độc giả tin rằng, các vụ án cần phải được lí giải, phơi bày trước ánh sáng công lý, và điều đó đồng nghĩa với việc thám tử phải có một sự nỗ lực phi thường.

Khi những vụ án liên tiếp xảy ra, ta một lần nữa khẳng định rằng thiếu tá Bách là người có trách nhiệm cao và sự kiên trì trong công việc: “Mặc dù trong hồ sơ về vụ Lê Hoàng Mai và Cẩm Tú những lời khai thác từ phía đồng nghiệp và bạn bè của họ đã rất rõ ràng rõ ràng đến mức đưa cả ba vụ này vào ngõ cụt Bách vẫn kiên trì làm lại từ đầu” [8, tr. 54]. Bách nói: “Tôi hầu như đã tìm ra động cơ. Nhưng để chứng minh được những lời tôi nói là đúng, chúng ta cần khai quật tử thi Mai Thủy Lê” [8, tr. 232]. Đề xuất này không được đồng nghiệp ủng hộ vì vụ án Mai Thủy Lê không thuộc thẩm quyền của Bách. Nếu tiến hành khai quật tử thi này, anh sẽ vi phạm nguyên tắc và luật hình sự. Dù vậy, với quyết tâm tìm ra sự thật: “Không có vụ án nào quan trọng hơn của hăng nào và không có sinh mạng nào lại được đặt trên sinh mạng nào” [8, tr. 231]; “chúng ta không thể để cho kẻ giết người được yên” [8, tr. 247]; “Nguyên tắc nghề nghiệp của chúng ta là chỉ một thứ duy nhất có quyền lực: Sự thật và chân lý” [8, tr. 292], thiếu tá Bách đã dũng cảm vượt qua rào cản cấp trên và nguy hiểm cá nhân để về

làng Vang khai quật tử thi Mai Thủy Lê trong đêm phiên chợ Âm Dương. Chắc hẳn, chúng ta không thể thoát khỏi nỗi ám ảnh khi tác giả miêu tả tỉ mỉ từng chi tiết của đêm chợ ma ấy, âm thanh rùng rợn của núi rừng, những linh hồn trinh nữ lần khuất đầu đó được dẫn về làng theo dấu những hạt bụi khô. Tới đây có thể khẳng định rằng, Di Li thật tinh tế và thành công khi kết hợp giữa thể loại truyện trinh thám và yếu tố kinh dị.

Sau khi khai quật, Bách dần dần khám phá ra manh mối quan trọng và liên quan giữa các vụ án. Tuy nhiên, những công sức của anh không được cấp trên chấp nhận. Họ cho rằng Bách đang kể những câu chuyện cổ tích hoặc phim kinh dị, thậm chí nghi ngờ về sức khỏe tâm thần của anh. Hậu quả là thiếu tá Bách bị kỷ luật và loại khỏi ban chuyên án. Dù vậy, anh vẫn tin vào sự đúng đắn của mình, kín đáo gặp gỡ Mai Thanh và Tú Đen để tiếp tục thu thập thông tin.

Khi cuộc điều tra của Phan Đăng Bách tưởng chừng lâm vào bế tắc hoàn toàn, các nạn nhân của vụ án chết trong các cảnh ngộ hoàn toàn khác nhau: Trần Mỹ Anh được cho là chết do tai nạn giao thông; Lê Hoàng Mai chết do đuối nước; Hoàng Cẩm Tú chết do ngã từ vách núi xuống; Mai Thủy Lê chết do giết người cướp của; Linh Đan bị giết do nghi ngờ bị đánh ghen... Tất cả chỉ có manh mối để lại là chiếc taxi Hoa Sen có mặt ở hiện trường. Kết nối các bằng chứng, sau nhiều thời gian và công sức, Bách nhận thấy mỗi thi thể nạn nhân đều mất một bộ phận: ngón chân út, ngón tay út, tóc, răng, tai, mắt, trái tim: “Tôi đã xâu chuỗi các dữ liệu và thấy có ba nạn nhân mất một phần cơ thể. Tất nhiên phỏng đoán này cũng chỉ cho phép tôi kết luận đến chín mươi chín phần trăm, một phần trăm còn lại là trực giác” [8, tr. 260]. Anh cho rằng, đây là hoạt động của một giáo phái bí ẩn với tục tế thần và liên hệ đến một hội kín gồm những người thuộc giới tính thứ tư, những người chủ trương giữ thân mình trong sạch, bài trừ dục tính: “Quý vị đều biết, ở một số nơi trên thế giới vẫn còn tồn tại hủ tục tế thần” [8, tr. 261].

Từ đó, thiếu tá Bách giải thích được động cơ của các vụ giết người là nhằm lấy đủ bảy bộ phận của các cô gái thanh xuân để thực hiện nghi thức tế thần trinh nữ man rợ. Khi đã tìm ra động cơ gây án cũng chính là lúc thiếu tá Bách bị nghi ngờ là người của tà giáo ma quái đó và bị loại ra khỏi ban chuyên án. Nhưng có lẽ đỉnh điểm và kịch tính của câu chuyện là khi chính anh chứng kiến trái tim của Mỹ Lâm bị lấy ra khỏi lồng ngực ở một nơi lạnh lẽo trên tầng áp mái. Để rồi không ai ngờ đến thủ phạm là Nguyễn Trí Hữu, một kẻ chưa từng xuất hiện từ đầu trang sách, người đứng đầu giáo phái của những người giới tính thứ tư - không có ham muốn tình dục với người đồng giới cũng như khác giới, chủ trương giữ thân mình trong sạch, bài trừ dục tính.

Không ít lần anh chạm mặt với những kẻ sát nhân, nhưng với bản lĩnh của một cảnh sát lành nghề, chuyên nghiệp, anh luôn bình tĩnh và hành động chính xác từng cm để vật lộn với tội phạm và giành chiến thắng cũng như sự sống cho chính bản thân

mình: “Bách vội lồm cồm bò đến chiếc túi như bị thôi miên, nhưng tức thì anh thấy ánh sáng của con dao mổ lóe lên như miếng gương bắt được ánh mặt trời. Bách vội nghiêng người tránh và lộn nửa vòng đá tung con dao trên tay hắn. Những đòn tấn công này cũng khiến anh mất sức và chao đảo. Cái lưng to bè như một con đười ươi lao thẳng vào anh với lực đẩy kinh hồn. Anh ngã đập trán vào một tảng đá và lập tức cảm thấy năng lượng trong người mình đang bị rút dần theo dòng máu chảy” [8, tr. 503]; “Chopin lết dần về phía dòng nước cạn rồi bất thần lại nhảy xổ vào anh. Bách đã không còn nhìn thấy gì vì máu xối ra che phủ ánh sáng của đèn pin. Nhưng tiếng áo choàng của hắn phật sang khiến anh biết mình phải tránh về bên nào” [8, tr. 504]. Phải rất bình tĩnh và tài trí thì anh mới tránh được những hiểm nguy như thế để tìm đến chân tướng sự thật.

Trong tác phẩm, Bách được miêu tả như một thám tử điển hình với sự kiên nhẫn và khả năng tập trung cao độ. Anh luôn tin tưởng vào trực giác của mình và không ngần ngại theo đuổi các giả thuyết, dù đôi khi chúng có vẻ phi lý với những người xung quanh. Điểm đặc biệt trong vai trò của Bách là cách anh luôn nhìn nhận vụ án một cách cẩn trọng và đa chiều, anh luôn tự đặt mình vào vị trí của các nhân vật khác để hiểu được tâm lý và động cơ của họ. Chính điều này giúp anh khám phá ra nhiều sự thật ẩn giấu, và vượt qua những điều mà người khác dễ dàng bỏ qua.

2.3. Nhân vật có chiều sâu tâm lý

Điểm đặc sắc trong việc xây dựng nhân vật của Di Li là sự kết hợp giữa yếu tố tâm lý và tình huống trinh thám, nơi mỗi nhân vật đều mang trong mình những bí ẩn khó đoán. Thiếu tá Bách, là nhân vật được tác giả đặt nhiều tâm huyết, anh không phải là một thám tử hoàn hảo với khả năng suy luận siêu việt như Holmes, mà là một con người bình thường, có sự non nớt trong tình cảm. Điều này tạo nên tính chân thực, gần gũi, giúp độc giả dễ dàng đồng cảm với nhân vật.

Bách là một cảnh sát hình sự, nhưng cũng là một người như bao người khác, mặc dù có trái tim sắt đá khi tiếp xúc với các tử thi và người nhà nạn nhân bởi lẽ anh cũng bị “mài mòn cảm xúc” [8, tr. 29] và “Khơi gợi lại nỗi đau là một phần trong công việc hàng ngày của anh” [8, tr. 29]; “Anh cũng thân nhiên với nỗi đau của người khác vì đó là chuyện thường ngày” [8, tr. 30]. Trong truyện, ta lại bắt gặp một hình ảnh thiếu tá Bách vui vẻ, yêu đời có một trái tim loạn nhịp khi yêu, để rồi anh nhận thấy cuộc sống bình dị đẹp đến lạ lùng mặc dù vốn dĩ nó thường ngày vẫn thế: “Và trên những tán bằng lăng tím ngắt, bình yên tiếng chim chào ngày. Phan Đăng Bách chưa bao giờ thấy yêu đời đến thế, giống như thể con đường chen giữa rừng bằng lăng này, những tòa nhà hình hộp lạng lẽ, những chiếc xe hơi đậu bên vệ đường và cả khu biệt thự bỏ hoang cỏ lau mọc ngút cũng là hiện thân của thiên đường” [8, tr. 62]. Rồi khi định mệnh dẫn lối để anh và Mỹ Lâm va vào nhau trên đường chạy thể dục, anh biết yêu, anh vụng về, cuống quýt, nói linh tinh và hồ hởi muốn biết tất cả những chuyện

về cô: “Hoặc giả anh chẳng nghe thấy cô nói câu gì, chỉ thấy bầu trời hôm nay xanh hơn mọi ngày, âm thanh của khu chợ cóc đằng xa, của tiếng bánh xe êm ru trên mặt đường nhựa thì thoảng trôi qua và tiếng chim lành lót trong veo hơn bao giờ hết. Vạn vật đều đáng yêu, đáng mến” [8, tr. 69] ; “Bách chạy tiếp về nhà bằng đôi chân vui vẻ. Mặc dù trời ủng lên bắt đầu một ngày mới, Bách đã mong ngày và đêm trôi qua thật nhanh để buổi bình minh sớm quay trở lại”. [8, tr. 70] “Anh thấy bằng lăng, hoàng điệp và cả phượng vĩ bông nở hoa trong sương sớm mùa đông” [8, tr. 270]. Hạnh phúc và tình yêu đến nhưng cũng chính điều đó làm anh day dứt và đau khổ đến hết đời: “khi ánh sáng tím ngắt của cây đèn pin vừa phá tan bóng tối, vĩnh viễn ám anh đến chết, để rồi ngay cả trong những giấc mộng寐, nó cũng không bao giờ rời bỏ anh” [8, tr. 429].

Anh cũng có những lúc rối trí, mất bình tĩnh khi bị coi là kẻ bị tâm thần trong khi giải thích về động cơ gây án: “Bách đứng dậy, cố gắng không để giọng rung lên vì con giận như dung nham sắp phun trào. - Xin đừng xúc phạm tôi, tâm thần tôi hoàn toàn bình thường. Nó sẽ không bình thường nếu như vô cảm trước hàng loạt cái chết thương tâm của đồng loại” [8, tr. 264]. Tiếng cười khan của đại tá Đoàn Kỳ Hoa cũng là mũi dao sắc nhọn đâm vào lòng của Bách: “Tiếng cười khe khẽ mà sắc nhọn của ông ám vào Bách suốt ba ngày ba đêm như kim châm, khiến bất cứ khi nào Bách la đà vào giấc ngủ vì đầu óc đã trở nên kiệt quệ thì ngay lập tức tiếng cười đó lại cất lên, khiến anh tỉnh táo hẳn, mắt mở to, trống ngực đập thành thịch như đang bị rình rập và ám hại. Ngay cả lúc này, giống như một thứ ảo giác quái đản, điệu cười chế giễu của vị lãnh đạo và giọng nói quen thuộc lại văng vẳng bên tai giống như thể chúng ta phát ra từ tất cả những lá cây bằng lăng ủ rũ trước mùa đông” [8, tr. 265]; “Bách vừa rảo bước trong nắng sớm đầu đông vừa muốn ứa nước mắt. Bị vô hiệu hóa. Bị phủ nhận. Bị đùa cợt và chế giễu. Bị xúc phạm và tổn thương. Tất cả tụ thành nỗi đau đốn góit tròn trong một vỏ bọc bất lực. Nỗi đau này biến thành cơn đau thể xác dày vò hai thái dương nhức nhối. Anh mệt mỏi quá. Kiệt sức mà không thể nghỉ ngơi khi bị những tổn thương tinh thần hành hạ” [8, tr. 285]; hay những yếu mềm khi phải đối diện với nỗi đau và mất mát cá nhân không thể chia sẻ với ai: “Phan Đăng Bách chưa bao giờ hình dung nỗi chính bản thân mình lại là một người yếu đuối. Anh ta không ăn không ngủ suốt hai ngày đêm và hầu mất hết tri giác. Toàn bộ thời gian anh ngồi ở mép giường, lưng còng xuống như đã già đi vài chục tuổi chỉ sau hai vòng quay của Trái đất, đôi mắt dán vào bức tường trước mặt, bất động” [8, tr. 430]; “anh đã biến mất trong suốt 50 giờ đồng hồ. Hay nói đúng hơn thì anh vẫn chênh vênh giữa hai nửa thế giới: cái không gian ba chiều ảo của khu vườn Aranjuez với tiếng sáo se sắt u ám và hiện thực của năm giác quan cho Bách chứng kiến một hình ảnh đã khiến anh trở thành một người thực vật suốt mấy ngày nay. Chính sự nhận diện của thế giới thực khiến anh đau đốn. Khoảnh khắc ấy, viên ngọc tinh khiết của anh, nữ hoàng của tâm hồn anh, sự si mê cuồng dại mà hồn nhiên trong trẻo, niềm thương nhớ tượng hình từ tiền kiếp, đã phải ở trong tâm tối và giá lạnh của tầng áp mái” [8, tr. 434]; “Bách ngồi đó, hoàn toàn

là một bức tượng” [8, tr. 431]; và thiếu tá Đoàn Kỳ Hoa “đang trò chuyện với một bức tường đá” [8, tr. 433]. Cái chết của Mỹ Lâm - người yêu của anh, đã gây cho anh một cú sốc lớn, nhưng đồng thời cũng thúc đẩy anh càng quyết tâm hơn trong việc truy tìm hung thủ, mang trái tim ấm áp về bên cạnh mình. Sự đau đớn và mất mát này đã tạo nên sự đồng cảm sâu sắc từ phía độc giả, khiến họ thấy anh gần gũi và thực tế hơn. Anh cũng là một con người bình thường như bao người khác biết vui, buồn, đau khổ.

Anh là hình mẫu của một sĩ quan điều tra điềm tĩnh, luôn dựa trên lý trí để giải quyết vấn đề. Tuy nhiên, khi đối diện với các sự kiện có liên quan đến cuộc sống cá nhân, đặc biệt là cái chết của Mỹ Lâm, Bách không thể giữ mãi vẻ lạnh lùng, tỉnh táo. Anh rơi vào trạng thái hoang mang, và sự kiện này làm thay đổi đáng kể động lực và cách tiếp cận của anh đối với vụ án. Diễn biến tâm lý của Phan Đăng Bách trong *Câu lạc bộ số 7* được xây dựng rất tinh tế và chặt chẽ. Từ một người điều tra tự tin, bình tĩnh, anh dần bị cuốn vào những sự kiện và tình huống phức tạp khiến anh phải đối mặt với những mâu thuẫn nội tại. Bách không còn là một điều tra viên chỉ dựa vào lý trí, mà đã trở thành một con người đầy cảm xúc, với những nỗi đau và hoài nghi riêng. Bách là một nhân vật đa chiều, ở anh tồn tại công lý, sự đau khổ và lòng kiên cường trong việc đối mặt với những nỗi đau lớn nhất trong cuộc đời mỗi người.

Trong tác phẩm, đã hơn một lần thiếu tá Bách khóc. Anh khóc khi cảm nhận được sự hạnh phúc ngắn ngủi khi bên cạnh Mỹ Lâm: “Một mùi thơm ấm áp tỏa ra từ mái tóc nâu óng khiến tim Bách nhói lên. Sự quen thuộc và gần gũi ở vào khoảnh khắc anh có Mỹ Lâm trong vòng tay gợi lên một cảm giác kỳ lạ khiến anh muốn khóc. Nỗi khắc khoải này không chỉ là thương và nhớ, còn là những ẩn hiện mơ hồ mà cả quá khứ và hiện tại đều chưa thể gọi tên” [8, tr. 415], anh khóc khi đi tìm Mỹ Lâm trong cái đêm u tối nhất cuộc đời mình: “Anh vội vã đuổi theo con thỏ, đôi chân trở nên nặng trĩu và huyết quản dường như bị rút sạch để lại một khối lạnh buốt trong lồng ngực. Mỹ Lâm. Anh hầu như bật khóc” [8, tr. 429], rồi khi thẩm tra Trần Hồng Kim: “Bách tức giận - Tại sao cậu không nói điều đó với tôi. Mọi việc sẽ trở nên dễ dàng hơn, tất cả đều được giải quyết và không có nỗi mất mát nào cả. Nói đến đó Bách bỗng muốn khóc. Dù không muốn tin vào định mệnh nhưng anh thấy cuộc đời mới khốn khổ và trêu người làm sao khi số phận bày ra tất cả những trải nghiệm chết chóc này” [8, tr. 446]. Câu nói ngập ngừng của Bách hẳn là sự ghen ngào, nỗi đau bị dồn nén bấy lâu ở trong lòng, một khoảng trống không ai có thể lấp đầy và thời gian không thể xoa dịu. Trong buổi tế lễ, khi những kẻ cuồng tín đang phấn khích trong thời khắc chờ đợi trình nữ tái sinh từ những xác chết thì: “Anh cần phải kiềm chế, anh đang ứa nước mắt, anh đang căm giận, anh muốn nổ tung và sắp phát điên lên” [8, tr. 465], khi Durga ngắt những túi gai ném vào chậu lửa để tế thần: “Đầu anh nhức nhối và trái tim anh thất vọng lại khi kẻ nửa được nửa cái chạm tay vào chiếc túi thứ bảy. Trái tim của em. Không kẻ nào được đụng bàn tay bẩn thỉu lên đó. Không kẻ nào có quyền được đim em trong biển lửa. Anh ứa nước mắt và gầm lên một tiếng dữ tợn” [8, tr. 474], rồi khi

anh từ cõi chết trở về: “Anh nhìn thấy Mỹ Lâm, ngọt ngào với nụ cười trong sáng và thuần khiết của một thiên thần. Anh bật khóc: Trái tim của em, anh đã mang về đây rồi, để trả lại cho em” [8, tr. 480], tới khi anh quay trở lại hang rắn thần để tìm trái tim của Mỹ Lâm: “Anh khuyu xuống, nằm úp mặt bên bờ nước và bật khóc, lần đầu tiên anh khóc thành tiếng, kể từ lúc anh biết rằng, sẽ vĩnh viễn không bao giờ anh còn được nhìn thấy nụ cười của cô nữa, sẽ không được chạm vào da thịt, không được hít hà mùi hương quen thuộc trên mái tóc dày ấm áp, và không được ôm chặt cô vào lòng để cảm nhận cô đã trở thành một phần cơ thể. Chính khoảnh khắc này, anh mới cảm thấy mình đã mất cô thật sự, nỗi mất mát không gì có thể bù đắp và nguôi ngoai. Nước mắt nóng bỏng của anh hòa vào lạch nước lạnh buốt, nhưng chính vào lúc này, những giác quan thần diệu của con người cũng phát huy tác dụng như một cỗ máy tự động chuẩn xác của tự nhiên” [8, tr. 502]. Bách hiện lên trong tác phẩm thật là đáng thương và đáng trân trọng. Chúng ta yêu mến nhân vật này với vẻ đẹp của con người tình nghĩa thủy chung, có tấm lòng nhân hậu, luôn sống và biết sống cho người khác và vì người khác. Anh hi sinh hạnh phúc cá nhân để đổi lấy bình yên cho mọi người.

Những cảm xúc này giúp xây dựng một nhân vật thám tử không chỉ có tài năng, mà còn có chiều sâu, tạo nên một hình ảnh sống động và chân thực trong mắt người đọc. Trong *Câu lạc bộ số 7*, Phan Đăng Bách là người phá án và kết nối các mảnh ghép của câu chuyện, từ những ký ức đau buồn, những manh mối nhỏ bé đến những bí mật kinh hoàng. Anh là trung tâm của mọi hoạt động điều tra, luôn kiên nhẫn và cẩn trọng trong từng bước đi.

Sự phức tạp trong nhân cách và tâm lý của thiếu tá Bách đã làm cho nhân vật này trở nên gần gũi và chân thực hơn. Anh vừa là một thám tử tài ba, vừa là một con người đầy tình cảm, luôn đấu tranh vì lẽ phải và công lý. Nhân vật Phan Đăng Bách được Di Li xây dựng với một sự cân bằng tinh tế giữa lý trí và cảm xúc, giữa sự thông minh và lòng nhân ái. Anh là hiện thân của một thám tử hiện đại, vừa giỏi trong công việc, vừa đầy tình cảm và nhân văn.

Sự hiện diện của thiếu tá Bách đã làm nên thành công của tác phẩm, đồng thời đã để lại ấn tượng sâu sắc trong lòng độc giả, khẳng định tài năng và sự sáng tạo của Di Li trong việc xây dựng nhân vật. Di Li đã tạo nên một hình tượng thám tử Phan Đăng Bách vô cùng sống động và chi tiết. Thiếu tá Bách, một thám tử thông minh, sắc sảo với khả năng quan sát và suy luận vượt trội, một con người đầy cảm xúc, có trực giác nhạy bén và lòng yêu nghề sâu sắc. Di Li đã khéo léo kết hợp giữa lý trí và cảm xúc trong nhân vật này, làm nổi bật những phẩm chất đáng quý của Bách như sự kiên định, lòng dũng cảm và tinh thần trách nhiệm. Bách không ngại đối mặt với những khó khăn, thử thách trong quá trình điều tra, từ đó từng bước giải mã các vụ án phức tạp và bí ẩn. Bách không phải là một thám tử hoàn hảo với khả năng suy luận siêu việt như Holmes, mà là một con người bình thường, có sự non nớt trong tình cảm, nhưng

lại có sự kiên trì trong công việc. Điều này tạo nên tính chân thực, gần gũi, giúp độc giả dễ dàng đồng cảm với nhân vật.

Có thể xem *Câu lạc bộ số 7* như một bộ phim kịch tính, bất ngờ đến tận những phút giây cuối cùng. Tác giả đã đặt ra những vấn đề về thân phận con người và giá trị của tình yêu trong một thế giới mà tinh thần vị kỷ đang lên ngôi. Đây là một cuốn tiểu thuyết trẻ trung, được thể hiện bằng một chủ đề còn khá mới lạ ở Việt Nam. nổi bật nhất trong tác phẩm là biệt tài xây dựng chân dung, tâm lí nhân vật thám tử, mà đại diện tiêu biểu là thiếu tá Phan Đăng Bách được lồng ghép trong nhiều tình tiết hấp dẫn, li kì, và tình huống truyện cuốn hút người đọc. Tác giả đưa người đọc trải qua nhiều cung bậc cảm xúc; căng thẳng, hồi hộp, ma mị..., đây cũng chính là nét riêng biệt trong cách kể chuyện của Di Li. Sự kết hợp giữa yếu tố trinh thám và kinh dị trong các tác phẩm của Di Li đã mở ra một hướng đi mới cho thể loại truyện trinh thám tại Việt Nam. Bà không chỉ mang đến những câu chuyện đầy kịch tính mà còn khai thác sâu sắc các yếu tố tâm lý, văn hóa và xã hội. Điều này đã giúp các tác phẩm của Di Li vượt ra khỏi khuôn khổ của một thể loại giải trí, trở thành những tác phẩm văn học có giá trị nghệ thuật và nhân văn cao. Qua những nhân vật như vậy, Di Li đã đào sâu vào các vấn đề xã hội, tạo nên một bức tranh phức tạp về con người và những ranh giới mong manh giữa thiện và ác.

Sự kết hợp giữa lý trí và cảm xúc trong nhân vật Phan Đăng Bách giúp cho anh trở thành một nhân vật rất thực, gần gũi và dễ đồng cảm. Anh không phải là một thám tử hoàn hảo, nhưng chính những “điểm yếu” của anh lại tạo nên sức hấp dẫn cho nhân vật. Sự đấu tranh giữa lý trí và cảm xúc trong Bách không chỉ phản ánh những thách thức trong công việc điều tra mà còn là biểu tượng cho cuộc đấu tranh nội tại mà mọi con người đều phải trải qua khi đối mặt với mất mát và đau thương.

3. KẾT LUẬN

Di Li đã thành công trong việc xây dựng nhân vật thiếu tá Phan Đăng Bách, biến anh thành một trong những nhân vật trinh thám có chiều sâu tâm lý phức tạp. Bách không chỉ là một nhân vật dẫn dắt vụ án, mà còn là người mang trong mình những xung đột nội tâm, phải đối diện với nỗi đau cá nhân và áp lực từ trách nhiệm nghề nghiệp. Qua quá trình phát triển của nhân vật, Di Li đã mở ra những chiều sâu tâm lý không chỉ liên quan đến vụ án mà còn liên quan đến cuộc sống cá nhân và các mối quan hệ tình cảm của Bách. Với sự đối lập giữa vẻ ngoài cứng cỏi, lý trí của một điều tra viên và nội tâm dễ bị tổn thương, đây cảm xúc đã tạo nên sự hấp dẫn đặc biệt cho nhân vật Phan Đăng Bách.

Tóm lại, nghệ thuật xây dựng nhân vật Phan Đăng Bách vừa là điểm nhấn chính của tác phẩm vừa thể hiện rõ tài năng của Di Li trong việc tạo dựng một thế giới trinh thám - kinh dị hấp dẫn, phức tạp và đầy chiều sâu. Đây là một nhân vật mang

tính đại diện không chỉ cho dòng văn học trinh thám kinh dị mà còn cho những giá trị nhân văn mà Di Li muốn gửi đến bạn đọc.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Lại Nguyên Ân (1999). *150 thuật ngữ văn học*, Nxb. Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [2]. M. Bakhtin (2003). *Lí luận và thi pháp tiểu thuyết* (Phạm Vĩnh Cư tuyển chọn, dịch và giới thiệu), Nxb. Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [3]. Hà Minh Đức, Đỗ Văn Khang (1997). *Lý luận văn học*, Nxb. Giáo dục, Hà Nội.
- [4]. Đỗ Đức Hiếu (2000). *Thi pháp hiện đại*, Nxb Hội nhà văn, Hà Nội.
- [5]. Nguyễn Thái Hòa (2000). *Những vấn đề thi pháp của truyện*, Nxb. Giáo dục, Hà Nội.
- [6]. Di Li (2022). *Trại hoa đỏ*, Nxb. Văn học, Hà Nội.
- [7]. Di Li (2022). *Câu Lạc bộ số 7*, Nxb. Văn học, Hà Nội.
- [8]. Trần Đình Sử (2005). *Dẫn luận thi pháp học*, Nxb Giáo Dục, Hà Nội.
- [9]. Y Nguyên (2016), “Câu lạc bộ số 7” – tiểu thuyết kinh dị mới của Di Li, Website: <http://vnexpress.net/cau-lac-bo-so-7-tieu-thuyet-kinh-di-moi-cua-di-li-3341340.html>

CHARACTERISTICS OF THE DETECTIVE CHARACTER PHAN DANG BACH IN THE NOVEL *THE CLUB NUMBER 7* BY DI LI

Nguyen Thi Hien

Pham Hong Thai Primary and Secondary school, Gia Lai province

Email: nguyenthiendakdo89@gmail.com

ABSTRACT

The article aims to clarify the detective character's characteristics in Club Number 7 by Di Li. The author has likely embodied the character Phan Dang Bach as a remarkably intelligent and perceptive figure, endowed with exceptional analytical abilities to unravel complex circumstances and reveal the real identity of the culprit. The stories of Detective Bach's crime-solving adventures not only entertain readers but also offer a more profound comprehension of moral principles and the significance of justice in society. The article highlights Di Li's efforts to creating a detective horror work with great artistic value by focusing on the artistic aspects of developing the character of detective Phan Dang Bach. It also affirms the author's place in contemporary Vietnamese detective literature.

Keywords: Culprit, detective, detective horror story, Phan Đàng Bach.

Nguyễn Thị Hiền sinh ngày 16/9/1989. Bà nhận bằng cử nhân năm 2022 tại Trường Đại học Sư phạm, Đại học Huế. Hiện đang giảng dạy tại trường TH & THCS Phạm Hồng Thái, huyện Đak Đoa, tỉnh Gia Lai.

Lĩnh vực nghiên cứu: Văn học Việt Nam.